EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 9.9.2024
COM(2024) 398 final

2024/0221 (NLE)

Návrh

PROVÁDĚCÍ ROZHODNUTÍ RADY,

kterým se mění prováděcí rozhodnutí (EU) 2018/1994, kterým se Chorvatsku povoluje zavést zvláštní opatření odchylující se od čl. 26 odst. 1 písm. a) a článků 168 a 168a směrnice 2006/112/ES o společném systému daně z přidané hodnoty

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

Podle čl. 395 odst. 1 směrnice 2006/112/ES ze dne 28. listopadu 2006 o společném systému daně z přidané hodnoty[1] (dále jen „směrnice o DPH“) může Rada jednomyslně na návrh Komise povolit kterémukoli členskému státu, aby uplatňoval zvláštní opatření odchylující se od uvedené směrnice, jejichž cílem je zjednodušit postup výběru DPH nebo zabránit určitým druhům daňových úniků či vyhýbání se daňovým povinnostem.

Dopisem, který Komise zaevidovala dne 3. dubna 2024, požádalo Chorvatsko o prodloužení odchylky od čl. 26 odst. 1 písm. a), článku 168 a článku 168a směrnice o DPH s cílem i nadále omezovat nárok na odpočet DPH odvedené na vstupu při nákupu a leasingu osobních automobilů, včetně nákupu veškerého zboží a služeb poskytnutých v této souvislosti. Spolu s žádostí o prodloužení předložilo Chorvatsko zprávu, která obsahuje přezkum procentního podílu předpokládaného pro omezení nároku na odpočet.

V souladu s čl. 395 odst. 2 směrnice o DPH uvědomila Komise dopisem ze dne 14. května 2024 o žádosti Chorvatska ostatní členské státy. Dopisem ze dne 15. května 2024 uvědomila Komise Chorvatsko, že má k dispozici všechny údaje, které považuje za potřebné k posouzení žádosti.

1. SOUVISLOSTI NÁVRHU

• Odůvodnění a cíle návrhu

Článek 168 směrnice o DPH stanoví, že osoba povinná k dani má nárok na odpočet DPH zaplacené při nákupu pro účely zdaněných plnění. Ustanovení čl. 168a odst. 1 směrnice o DPH uvádí, že DPH u výdajů souvisejících s nemovitostí, která tvoří součást obchodního majetku osoby povinné k dani a která je užívána pro podnikatelské i nepodnikatelské účely, je odpočitatelná pouze do výše podílu, v jakém je nemovitost užívána pro účely podnikání osoby povinné k dani. Podle čl. 168a odst. 2 směrnice o DPH mohou členské státy použít toto pravidlo rovněž u výdajů souvisejících s dalším zbožím, které členské státy vymezí a které tvoří součást obchodního majetku. Ustanovení čl. 26 odst. 1 písm. a) uvedené směrnice vyžaduje, aby se použití zboží, které tvoří součást obchodního majetku, pro soukromou potřebu považovalo za poskytnutí služby za úplatu, pokud je DPH z tohoto zboží odpočitatelná. Tento mechanismus umožňuje získat zpět původně odpočtenou DPH, pokud jde o užívání pro soukromou potřebu.

V případě osobních automobilů je tento mechanismus obtížně uplatnitelný, zejména z důvodu, že je obtížné určit míru užívání k soukromým a k podnikatelským účelům. Pokud se vedou záznamy, jejich vedení a kontrola představuje pro podniky i správní orgány dodatečnou zátěž.

Podle článku 395 směrnice o DPH mohou členské státy použít opatření odchylující se od ustanovení směrnice o DPH, jejichž cílem je zjednodušit postup výběru daně nebo zabránit určitým druhům daňových úniků nebo vyhýbání se daňovým povinnostem, pokud je schválí Rada.

Prováděcím rozhodnutím Rady (EU) 2018/1994[2] se Chorvatsku v současné době povoluje omezit nárok na odpočet DPH zaplacené při nákupu a leasingu určitých osobních automobilů, včetně nákupu veškerého zboží a služeb poskytnutých v této souvislosti, na 50 %, pokud se

[1] Úř. věst. L 347, 11.12.2006, s. 1.

[2] Prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2018/1994 ze dne 11. prosince 2018, kterým se kterým se Chorvatsku povoluje zavést zvláštní opatření odchylující se od čl. 26 odst. 1 písm. a) a článku 168 směrnice 2006/112/ES o společném systému daně z přidané hodnoty (Úř. věst. L 320, 17.12.2018, s. 35).

tato vozidla nepoužívají výlučně pro účely podnikání. Dané zvláštní opatření rovněž zbavuje osoby povinné k dani povinnosti považovat použití těchto osobních automobilů k nepodnikatelským účelům za poskytnutí služby. Osobními automobily, na něž se toto opatření vztahuje, jsou motorová vozidla určená pro přepravu osob s nejvýše osmi sedadly kromě sedadla řidiče. Jsou-li osobní automobily používány pro určité zvláštní činnosti, jsou z omezení nároku na odpočet vyloučeny a zachází se s nimi podle běžných pravidel. Patří sem vozidla používaná pro školení řidičů, testování vozidel, opravárenské služby, hospodářskou činnost spočívající v přepravě cestujících a zboží, přepravu zemřelých osob nebo pronájem, jakož i vozidla zakoupená za účelem dalšího prodeje. Platnost tohoto povolení po jeho prodloužení, které bylo schváleno prováděcím rozhodnutím Rady (EU) 2021/1997 ze dne 15. listopadu 2021[3], končí dne 31. prosince 2024.

Současná žádost Chorvatska o další prodloužení platnosti zvláštního opatření vychází ze stejných důvodů jako v předchozí žádosti. Žádost je doplněna zprávou obsahující přezkum procentního omezení uplatňovaného na nárok na odpočet daně podle článku 6 prováděcího rozhodnutí Rady (EU) 2018/1994. Chorvatsko se domnívá, že podmínky pro uplatnění zvláštního opatření přetrvávají a že v současnosti uplatňované omezení odpočtu DPH na vstupu na 50 % je i nadále nejvhodnější.

Chorvatsko vysvětlilo, že na základě údajů poskytnutých jak osobami povinnými k dani, tak správci daně jsou osobní automobily, které tvoří součást obchodního majetku, stále používány pro soukromé účely v průměru z 50 %. V této souvislosti Chorvatsko předložilo dva průzkumy z počátku roku 2024 ohledně používání osobních automobilů pro podnikatelské a soukromé účely, z nichž vyplývá, že stanovení procentního podílu nároku na odpočet daně na vstupu ve výši 50 % se stále jeví jako realistické.

Vzhledem k pozitivnímu dopadu zvláštního opatření na administrativní zátěž jak pro daňové poplatníky, tak pro správce daně se navrhuje prodloužení stávajícího odchylujícího se opatření povolit. Toto povolení by mělo být platné po další omezené období, tj. do 31. prosince 2027, aby bylo možné přezkoumat nezbytnost a účinnost odchylujícího se opatření a míru rozdělení mezi podnikatelské a nepodnikatelské účely, z níž vychází. Případná žádost o prodloužení by měla být doplněna zprávou obsahující přezkum uplatňovaného procentního podílu a měla by být Komisi zaslána do 31. března 2027.

- **Soulad s platnými předpisy v této oblasti politiky**

Obdobná odchylující se opatření ve vztahu k nároku na odpočet daně byla povolena i dalším členským státům (Estonsku[4], Itálii[5], Lotyšsku[6], Maďarsku[7], Polsku[8] a Rumunsku[9]).

---

[3] Úř. věst. L 408, 17.11.2021, s. 1.

[4] Prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2021/1998 ze dne 15. listopadu 2021, kterým se Estonsku povoluje uplatňovat opatření odchylující se od čl. 26 odst. 1 písm. a) a článků 168 a 168a směrnice 2006/112/ES o společném systému daně z přidané hodnoty (Úř. věst. L 408, 17.11.2021, s. 3).

[5] Prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2022/2411 ze dne 6. prosince 2022, kterým se mění rozhodnutí 2007/441/ES, kterým se Italské republice povoluje použít opatření odchylující se od čl. 26 odst. 1 písm. a) a článku 168 směrnice 2006/112/ES o společném systému daně z přidané hodnoty (Úř. věst. L 317, 9.12.2022, s. 120).

[6] Prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2021/1968 ze dne 9. listopadu 2021, kterým se mění prováděcí rozhodnutí (EU) 2015/2429, kterým se Lotyšsku povoluje zavést zvláštní opatření odchylující se od čl. 26 odst. 1 písm. a) a článků 168 a 168a směrnice 2006/112/ES o společném systému daně z přidané hodnoty (Úř. věst. L 401, 12.11.2021, s. 1).

[7] Prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2021/1774 ze dne 5. října 2021, kterým se mění prováděcí rozhodnutí (EU) 2018/1493, kterým se Maďarsku povoluje zavést zvláštní opatření odchylující se od čl. 26 odst. 1 písm. a) a článků 168 a 168a směrnice 2006/112/ES o společném systému daně z přidané hodnoty (Úř. věst. L 360, 11.10.2021, s. 108).

Článek 176 směrnice o DPH stanoví, že Rada rozhodne o tom, z jakých výdajů nelze daň odpočíst. Do té doby Rada povoluje členským státům zachovat vyloučení, která byla v platnosti k 1. lednu 1979. Proto existuje celá řada ustanovení „*status quo*“, která omezují nárok na odpočet DPH u osobních automobilů.

Bez ohledu na předchozí iniciativy, které stanovily pravidla týkající se kategorií výdajů, jež mohou podléhat omezení nároku na odpočet daně[10], je tato odchylka až do doby harmonizace těchto pravidel na úrovni EU přiměřená.

2. PRÁVNÍ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

• Právní základ

Článek 395 směrnice o DPH.

• Subsidiarita (v případě nevýlučné pravomoci)

Vzhledem k ustanovení směrnice o DPH, z něhož návrh vychází, se zásada subsidiarity nepoužije.

• Proporcionalita

Toto rozhodnutí se týká povolení uděleného členskému státu na základě jeho vlastní žádosti a nezakládá žádnou povinnost.

Vzhledem k omezené oblasti působnosti odchylky je zvláštní opatření úměrné sledovanému cíli, kterým je zjednodušení postupu výběru daně a zabránění určitým druhům daňových úniků či vyhýbání se daňovým povinnostem. Zejména s ohledem na možnost, že by podniky podhodnocovaly svoji povinnost k odvodu daně, a na zátěž, jakou představuje kontrola údajů o kilometráži pro správce daně, by omezení odpočtů na 50 % zjednodušilo postup výběru DPH a zabránilo daňovým únikům, ke kterým by mohlo docházet například v důsledku nesprávného vedení záznamů.

• Volba nástroje

Navrhovaný nástroj: prováděcí rozhodnutí Rady.

Podle článku 395 směrnice o DPH je odchylka od společných ustanovení pro DPH možná pouze v případě, že ji jednomyslně schválí Rada na návrh Komise. Prováděcí rozhodnutí Rady je nejvhodnějším nástrojem, neboť může být určeno jednotlivému členskému státu.

---

[8] Prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2022/2385 ze dne 6. prosince 2022, kterým se mění prováděcí rozhodnutí 2013/805/EU, kterým se Polské republice povoluje zavést opatření odchylující se od čl. 26 odst. 1 písm. a) a článku 168 směrnice 2006/112/ES o společném systému daně z přidané hodnoty (Úř. věst. L 315, 7.12.2022, s. 87).

[9] Prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2020/1262 ze dne 4. září 2020 o změně prováděcího rozhodnutí 2012/232/EU, kterým se Rumunsku povoluje použít opatření odchylující se od čl. 26 odst. 1 písm. a) a článku 168 směrnice 2006/112/ES o společném systému daně z přidané hodnoty (Úř. věst. L 296, 10.9.2020, s. 6).

[10] KOM(2004) 728 v konečném znění – návrh směrnice Rady, kterou se mění směrnice 77/388/EHS s cílem zjednodušit povinnosti týkající se DPH (Úř. věst. C 24, 29.1.2005, s. 10), stažen dne 21. května 2014 (Úř. věst. C 153, 21.5.2014, s. 3).

3. VÝSLEDKY HODNOCENÍ *EX POST*, KONZULTACÍ SE ZÚČASTNĚNÝMI STRANAMI A POSOUZENÍ DOPADŮ

- **Konzultace se zúčastněnými stranami**

Neproběhly žádné konzultace se zúčastněnými stranami. Tento návrh se zakládá na žádosti předložené Chorvatskem a týká se pouze tohoto členského státu.

- **Sběr a využití výsledků odborných konzultací**

Nebylo třeba využít externích odborných konzultací.

- **Posouzení dopadů**

Návrh je koncipován tak, aby zjednodušil postup vyměřování daně tím, že odstraňuje povinnost osob povinných k dani vést záznamy o soukromém užívání určitých osobních automobilů, a zároveň zabránil daňovým únikům v důsledku nesprávného vedení záznamů. Má proto potenciální pozitivní dopad jak na podniky, tak na správce daně.

Chorvatská hospodářská komora provedla na začátku roku 2024 průzkum s cílem určit, zda je 50% podíl stále relevantní. Dotazník byl zaslán 7 389 obchodním subjektům a bylo obdrženo 585 odpovědí. Kromě toho provedla nezávislá společnost Promocija plus Ltd. v roce 2024 průzkum o používání automobilů pro podnikatelské a soukromé účely u vzorku 600 subjektů, které v domácnosti používají služební automobil. Na základě analýzy výsledků obou průzkumů Chorvatsko dospělo k závěru, že v případě smíšeného použití automobilu zůstává podíl používání pro účely podnikání v průměru na 50 %. Procentní podíl nároku na odpočet daně na vstupu ve výši 50 % je tudíž stále realistický a opírá se o provedené analýzy.

Ačkoliv omezení nároku na odpočet daně odvedené na vstupu při nákupu a leasingu osobních automobilů, včetně nákupu veškerého zboží a služeb poskytnutých v této souvislosti, na 50 % snížilo příjmy státního rozpočtu z DPH ročně v průměru o částku 410 milionů HRK, tedy přibližně 54,4 milionu EUR, nárůst cen automobilů vedl ke zvýšení vybrané DPH z osobních automobilů a jejich součástí. Opatření tedy nemělo významný dopad na státní rozpočet a přitom snížilo administrativní zátěž vyplývající z opatření nezbytných ke kontrole správného uplatňování odpočtu DPH na vstupu jak pro osoby povinné k dani, tak pro správce daně.

Toto řešení je Chorvatskem považováno za vhodné opatření a je srovnatelné s jinými bývalými i současnými odchylkami.

- **Základní práva**

Návrh nemá žádné důsledky pro ochranu základních práv.

4. ROZPOČTOVÉ DŮSLEDKY

Návrh bude mít zanedbatelný vliv na celkovou výši daňových příjmů vybraných na stupni konečné spotřeby a nebude mít nepříznivý dopad na vlastní zdroje Unie pocházející z DPH.

5. OSTATNÍ PRVKY

Návrh je časově omezen a obsahuje ustanovení o skončení platnosti ke dni 31. prosince 2027.

Pokud by Chorvatsko uvažovalo o dalším prodloužení platnosti tohoto zvláštního opatření na období po roce 2027, mělo by Komisi do 31. března 2027 spolu s žádostí o prodloužení předložit zprávu obsahující přezkum procentního omezení.

2024/0221 (NLE)

Návrh

PROVÁDĚCÍ ROZHODNUTÍ RADY,

kterým se mění prováděcí rozhodnutí (EU) 2018/1994, kterým se Chorvatsku povoluje zavést zvláštní opatření odchylující se od čl. 26 odst. 1 písm. a) a článků 168 a 168a směrnice 2006/112/ES o společném systému daně z přidané hodnoty

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie,

s ohledem na směrnici Rady 2006/112/ES ze dne 28. listopadu 2006 o společném systému daně z přidané hodnoty[1], a zejména na čl. 395 odst. 1 první pododstavec uvedené směrnice,

s ohledem na návrh Evropské komise,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Články 168 a 168a směrnice 2006/112/ES stanoví nárok osoby povinné k dani na odpočet daně z přidané hodnoty (DPH) vyměřené za zboží dodané a služby poskytnuté pro účely jejích zdaněných plnění. Ustanovení čl. 26 odst. 1 písm. a) uvedené směrnice obsahuje požadavek vyúčtovat DPH, pokud je obchodní majetek použit pro soukromé účely osoby povinné k dani nebo jejích zaměstnanců, popřípadě obecněji řečeno k jiným účelům než pro účely jejího podnikání.

(2) Prováděcím rozhodnutím Rady (EU) 2018/1994[2] se Chorvatsku povoluje omezit nárok na odpočet DPH zaplacené při nákupu a leasingu určitých osobních automobilů s nejvýše osmi sedadly kromě sedadla řidiče, včetně nákupu veškerého zboží a služeb poskytnutých v této souvislosti, na 50 %, pokud se tato vozidla nepoužívají výlučně pro účely podnikání. Uvedené povolení rovněž zbavuje osoby povinné k dani povinnosti považovat použití těchto osobních automobilů k nepodnikatelským účelům za poskytnutí služby za úplatu. Platnost prováděcího rozhodnutí (EU) 2018/1994 skončí dne 31. prosince 2024.

(3) Dopisem, který Komise zaevidovala dne 3. dubna 2024, požádalo Chorvatsko o povolení nadále uplatňovat odchylku od čl. 26 odst. 1 písm. a) a článků 168 a 168a směrnice 2006/112/ES s cílem omezit nárok na odpočet u výdajů spojených s určitými osobními automobily, které se nepoužívají výlučně pro účely podnikání (dále jen „zvláštní opatření“).

(4) V souladu s čl. 395 odst. 2 druhým pododstavcem směrnice 2006/112/ES předala Komise dopisem ze dne 14. května 2024 žádost Chorvatska ostatním členským státům.

---

[1] Úř. věst. L 347, 11.12.2006, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2006/112/oj.

[2] Prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2018/1994 ze dne 11. prosince 2018, kterým se kterým se Chorvatsku povoluje zavést zvláštní opatření odchylující se od čl. 26 odst. 1 písm. a) a článků 168 a 168a směrnice 2006/112/ES o společném systému daně z přidané hodnoty (Úř. věst. L 320, 17.12.2018, s. 35, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2018/1994/oj).

Dopisem ze dne 15. května 2024 uvědomila Komise Chorvatsko, že má k dispozici všechny údaje, které považuje za potřebné k posouzení žádosti.

(5) V souladu s čl. 6 druhým pododstavcem prováděcího rozhodnutí (EU) 2018/1994 předložilo Chorvatsko zprávu, která obsahuje přezkum procentního podílu stanoveného pro omezení nároku na odpočet daně. Na základě aktuálně dostupných informací Chorvatsko potvrdilo, že omezení na 50 % je stále opodstatněné a přiměřené.

(6) Vzhledem k pozitivnímu dopadu zvláštního opatření na administrativní zátěž pro daňové poplatníky i správce daně spočívajícímu v tom, že zjednodušuje výběr DPH a předchází daňovým únikům v důsledku nesprávného vykazování, by Chorvatsku mělo být povoleno dané zvláštní opatření uplatňovat i nadále. Prodloužení doby platnosti zvláštního opatření by mělo být časově omezeno do dne 31. prosince 2027, aby bylo možné zhodnotit jeho účinnost a příslušný procentní podíl.

(7) Pokud by Chorvatsko považovalo za nezbytné, aby bylo dané zvláštní opatření po prodloužení stanoveném tímto rozhodnutím dále prodlouženo, mělo by Komisi do 31. března 2027 předložit žádost o prodloužení společně se zprávou obsahující přezkum uplatňovaného procentního podílu.

(8) Zvláštní opatření bude mít zanedbatelný vliv na celkovou výši daňových příjmů vybraných na stupni konečné spotřeby a nebude mít nepříznivý dopad na vlastní zdroje Unie pocházející z DPH.

(9) Prováděcí rozhodnutí (EU) 2018/1994 by proto mělo být odpovídajícím způsobem změněno,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Článek 6 prováděcího rozhodnutí (EU) 2018/1994 se nahrazuje tímto:

„*Článek 6*

Toto rozhodnutí se použije ode dne 1. ledna 2019 do dne 31. prosince 2027.

Případná žádost o prodloužení platnosti povolení stanoveného tímto rozhodnutím musí být podána Komisi do dne 31. března 2027 společně se zprávou obsahující přezkum procentního podílu stanoveného v článku 1.“

Článek 2

Toto rozhodnutí je určeno Chorvatské republice.

V Bruselu dne

Za Radu
předseda/předsedkyně